Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Za nekaj več kot 2c na dan dobivate "Glas Naroda" po pošti naravnost na svoj dom (izvzemsi sobot, nedelj in praznikov).
:: Čitajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242 Reentered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 29. — Štev. 29. NEW YORK, TUESDAY, 11. FEBRUARJA, 1941—TOREK, 11. FEBRUARJA, 1941 Volume XLIX. — Letnik XLIX.

ANGLIJA PRELOMILA Z RUMUNSKO

DIPLOMATSKE ZVEZE PREKINJENE, KER SE NA RUMUNSKEM NAHAJA NEMŠKA ARMADA IN KER HOČE NEMČIJA PORABITI DEŽELO KOT BAZO ZA NAPAD

Včeraj je bilo v Londonu uradno naznanjeno, da je Anglija prekinila diplomatske zveze z Rumunsko in sicer zaradi tega, ker se na Rumunskem nahaja močna nemška armada in ker hoče Nemčija Rumunsko porabiti kot bazo za svoje vojne operacije na Balkanu.

Angleški poslanik sir Reginald Hoare je opoldne obiskal rumunskega ministrskega predsednika generala Iona Antonesca in mu naznanil, da je prišel čas, ko se pota Anglije in Rumunske ločijo ter se je pričel takoj pripravljati na odhod. V nekaj dneh se bo odpeljal iz Constanze v Istambul.

Nevtralni diplomati sedaj ugibljejo, ako bo Anglija Rumunski napovedala vojno in sicer zato, ker rumunski petrolejski vrelci preskrbljujejo nemško armado s petrolejem. Za slučaj vojne napovedi bi angleški aeroplani bombardirali petrolejske vrelce in naprave.

Posle angleškega poslaništva bo prevzel ameriški poslanik Franklin Mott Gunther.

Sestanek med Hoarem in Antonescom je bil zelo mučen. Ko se je Hoare pripeljal do Antonescovega urada, je moral iti mimo dolge vrste sivih nemških vojaških avtomobilov, da je dospel do vrat palače. Antonescu ga je prijazno sprejel in sta za zaprtimi vrati govorila eno uro. Antonescu je bil več let vojaški atašej v Londonu in gladko govori angleško. Ko pa je slednjič Antonecu spremil Hoareja do stopnic in sta si oba segla v roke, Anglija in Rumunska niste bili več prijateljici.

Rumunska, ki je imela jamstvo za angleško in francosko pomoč in čije petrolejska industrija je bila financirana z angleškim denarjem, se je polagoma oddaljila od Anglije in Francije. Sedaj pa je rumunska vlada naklonjena Nemčiji, je zaplenila petrolejske naprave, ki so bile angleška last ter dobiva ves petrolej nemška armada.

NEMCI ŽE PRIHAJAJO NA BOLGARSKO

Poročilo, ki je prišlo v Curih na United Press, pravi, da je prišlo na Bolgarsko že več tisoč nemških vojakov v civilnih oblekah in še vedno prihajajo v velikem številu. V Constanzi čaka parnik, da odpelje poslanika sira Hoarea in okoli 50 njegovih uradnikov v Istanbul.

PO BOMBARDIRANJU GENOVE

V Rimu je bilo včeraj uradno naznanjeno, da je bilo v nedeljo zjutraj v Genovi, ko so mesto bombardirale angleške bojne ladje, ubitih 72 oseb, ranjenih pa 226.

To je največje število žrtev kakega bombardiranja bojnih ladij ali zračnega napada v celi sedanji vojni.

Virginio Gayda pravi v listu "Popolo d'Italio", da se bo Italija za to bombardiranje kruto maščevala.

Šele popoldne so italjanski aeroplani našli angleške bojne ladje in so jih bombardirali. Kot pravi laško poročilo, je bila zadeta ena angleška križarka.

BIVŠI STALINOV POMAGAČ UMORJEN (?)

V hotelu Bellevue v Washingtonu so včeraj zjutraj našli mrtvega generala Walterja G. Krivickega, nekdanjega zaupnika Stalinovega notranjega kroga in glavnega sovjetskega vohuna v zapadni Evropi. Desno sence je imel prestreljeno, poleg njega pa je ležal revolver.

Mrliški ogledník je dognal samomor in ravno tako policija. Krivickijevi prijatelji pa trdijo, da je bil umorjen in sicer, da so ga umorili Stalinovi "rdeči Judeži".

Lansko leto je bil general zaslišan pred Diesovm senatnim odborom ter je odkril marsikatero tajnost sovjetske tajne policije OGPU. in njeno delovanje v Združenih državah.

Lokomotiva eksplodirala

Iz Denverja, Colo., poročajo, da je v zapadnem industrijalnem okraju mesta eksplodirala velika potniška lokomotiva. Pri eksploziji, ki je povzročila veliko škodo, je bilo poškodovanih 25 oseb.

V bližini stoječi vagon American Express Company je bil popolnoma razbit, in v bližnjih tovarniških poslopjih so popokale vse šipe.

Katastrofa je nastala, ko so prepeljali lokomotivo in dva tovorna vagona z Union postaje na Denver in Rio Grande Western Railroad postajo. Sama sreča, da ni bil lokomotivi priklopljen noben osebi vagon, v katerem bi se nahajali potniki. Lokomotiva je tehtala nad osemsto tisoč funtov.

Zmede v Vichy-ju

Admiral Darlan min. podpredsednik

Admiral Jean Darlan, vrhovni poveljnik francoskega vojnega brodovja, je postal za maršalom Petainom drugi najvažnejši mož v nezasedeni Franciji. Maršal Petain je namreč sprejel odstop vnanjega ministra Pierre-Entienne Flandina ter imenoval na njegovo mesto admirala Darlana ter ga obenem imenoval za ministrskega podpredsednika. Obenem pa bo tudi obdržal mesto mornariškega ministra.

Kot ministrski podpredsednik in vnanji minister je admiral Darlan postal naslednik Pierre Lavala, katerega je maršal Petain odslovil 14. decembra.

Zadnje dneve je admiral Darlan pogosto potoval v Pariz, da se v imenu maršala Petaina pogaja z Lavalom. Laval pa je zavrnil vse maršalove ponudbe ter rekel, da se vrne v Vichy samo kot ministrski predsednik. Petain pa tej zahtevi ni hotel vstreči in je za ministrskega podpredsednika imenoval admirala Darlana.

Laval ne popusti

Kot pravi poročilo iz Vichyja, je Pierre Laval odklonil vsak kompromis z maršalom Petainom ter ostaja pri svoji zahtevi, da je imenovan za ministrskega predsednika s kabinetom, ki ga bo sam sestavil in da bo odgovoren narodnemu zastopstvu, ki ga bo sam izbral.

Vsled tega je v francoski vladi v Vichyju nastala zelo težka kriza.

Laval pa je tudi zahteval, da ima popolno oblast v vnanji politiki in s tem tudi oblast pogajati se z Nemčijo.

Admiral Darlan se je v soboto zjutraj vrnil iz Pariza, kjer se je pogajal z Lavalom, in ko je prišel v Vichy, se je posvetoval z vojnim ministrom generalom Charlesom Huntzigerjem in notranjim ministrom Marcelom Peyroutonom.

Nato pa je imel eno uro razgovor z maršalom Petainom, kateremu je sporočil, da Lavala ni mogel pridobiti za kompromis.

Kolikor je bilo mogoče izvedeti, je Laval pri svojih zahtevah popustil samo v eni točki, namreč, da bo mesto njega imenovan za Petainovega naslednika admiral Darlan.

Laval odklonil Petainovo ponudbo

V nedeljo je bilo uradno naznanjeno, da je Laval odklonil ponudbo maršala Petaina, da ga sprejme v svoj kabinet kot "državnega ministra." Poročilo pravi, da je maršal Petain stavil svojo ponudbo v "duhu politike evropskega sodelovanja, kakor sta se dogovorila maršal in Hitler v Montoire".

(Maršal Petain in Adolf Hitler sta se 24. oktobra sestala v Montoire ter sta se sporazumela glede politike sodelovanja med Francijo in Nemčijo.

Uradno poročilo ničesar več ne pove. Tudi pogajanja, ki so se vodila zadnjih 10 dni med maršalom Petainom in Lavalom, so bila precej zavita v temo.

Vsekako pa bo ministrstvo v prihodnjih dneh premenjeno. Sestavil ga bo najbrže admiral Darlan ter bo povabil v svoj kabinet večinoma mornariške častnike.

Weygand ne pusti Bizerte

General Maxime Weygand je v imenu francoske vlade v Vichyju po radio svečano izjavil, da Francija ni in tudi nikdar ne bo dovolila, da bi Nemčija uporabljala velevažno pristanišče Bizerto ali pa kak drug kraj v Tuniziji.

ITALJANSKI ODPOSLANEC V LONDONU

Iz nekega zanesljivega vira prihaja poročilo, da se je proti koncu prejšnjega tedna vstavil v Vichyju bivši italjanski finančni grof Guiseppe Volpi, ko je bil na potu v London, kjer se bo pogajal z angleško vlado za odhod 100,000 italjanskih izseljencev, ki so se naselili v Abesiniji potem, ko so si jo Italjani osvojili.

Volpijevo potovanje v London je izposloval španski poslanik v Vichyju Jose Felix Leguerica.

Še pred več tedni je bila Anglija pripravljena jamčiti varno spremstvo vsega belega prebivalstva iz Abesinije iz Džibutija ali kakega drugega pristanišča v Somaliji ali pa v Eritreji pa do kakega pristanišča v Italiji, toda Italija je tedaj to ponudbo zavrnila in Angleži so se čudili, da Italija na tako važno vprašanje polaga tako malo važnosti.

Kot pa izgleda, se je Italija sedaj premislila, zlasti še, ker Haile Sellassie in Angleži prodirajo v Vzhodno Afriko (Abesinijo).

Navzlic zatrdilu, da je Volpijevo poslanstvo samo človečanskega značaja, vendar domnevajo diplomatski krogi, zlasti še, ker se je grof Volpi v soboto razgovarjal z zelo visokimi francoskimi uradniki, da skuša Italija z Anglijo skleniti mir. In grof Volpi je splošno znan, kot zelo dober pogajatelj v gospodarskih in političnih zadevah.

Ker pa je Volpijevo potovanje v London Nemčiji znano, je le malo upanja, da bi prišlo do kakega razgovora o premirju.

CIO grozi Fordu s stavko

Organizacija je predložila obširne zahteve, toda Fordov pravni zastopnik se zanje sploh zmeniti ni hotel. — Večina Fordovih delavcev je baje v CIO.

CIO unija avtnih delavcev je predložila Fordovi družbi naslednje zahteve:

Ford Motor Company naj prizna CIO unija kot zastopnico pri kolektivnih pogajanjih; delavcem naj poviša plače ter naj v splošnem izboljša delavske pogoje.

CIO spomenica se zaključuje z besedami:—Če se zares hočete pogajati, nam ne bo treba proglasiti stavke v vaših napravah.

Zastopniki unije so ponovno zatrdili, da je večina Fordovih delavcev v River Rouge, Highland Park in Lincoln tovarnah članov CIO organizacije.

H. H. Bennett, Fordov osebni upravitelj, je rekel, da namerava za nekaj tednov odpotovati iz Detroita ter je zahteve CIO poveril Fordovem pravnemu zastopniku I. A. Capizziju.

Capizzi je pa rekel: — CIO organizaciji gre predvsem zato, da javnost govori o nji. Mi nimamo s temi ljudmi nobenega posla, vsled česar tudi ne bomo odgovarjali na njihove zahteve.

Mrs. Roosevelt povabljena v London

Londonski časopis "Star" je povabil predsednikovo ženo, Mrs. Eleanor Roosevelt v London. List pravi, da je dobro, če se Amerikanci na svoje lastne oči prepričajo o uničevalnem delu nemških letalcev in o hrabrosti angleškega naroda.

— Upamo, — zaključuje list svoje vabilo, — da bodo vse te prizore zrle najljubeznivejše in najbolj pozorne ženske oči, — oči Mrs. Eleanor Roosevelt.

Kielski kanal je nevporaben

Kot pravi neko poročilo iz Helsinkov na Finskem, je Kielski kanal, ki veže Severno morje z Baltikom, nevporaben, ker sta se nedavno trčila dva parnika in se potopila. Nemški inžinirji delajo z največjo naglico, da bi odstranili oviro in so dosedaj odstranili oviro samo toliko, da morejo pluti po kanalu samo male ladje.

Kanal je dolg 61 milj ter sega od Kiela do Labe in je največjega pomena za Nemčijo, zlasti za prevoz raznega blaga v vojnem času. V kanalu sta se trčila finski parnik Inga in nek španski parnik. Inga se je potopil in inžinirji so ga razstrelili z dinatmitom.

Laški delavci v Nemčiji

V Rimu je bilo naznanjeno, da bo v nekaj dneh odšlo v Nemčijo 40,000 laških delavcev. Sedaj je že v Nemčiji nad 200,000 italjanskih delavcev. V Milan je prišlo več nemških industrijalcev, ki bodo skušali zvezati svoje industrije z italjanskimi.

ŽELEZNIČARJI PRETE S STAVKO

Njihova zahteva glede plačanih počitnic je zadela na gluha ušesa. — 15. februarja bodo glasovali. — Od napovedi pa do izbruha stavke mora poteči šestdeset dni.

V železniški industriji je začelo vreti. Železničarji so nezadovoljni ter prete s splošno stavko, če jim ne bodo dale družbe vsako leto plačanih počitnic.

Štirinajst velikih železniških bratovščin, ki imajo nad 750 tisoč članov, je sklenilo glasovati o "miru in vojni". To se pravi: delati pod starimi pogoji ali pa zaštrajkati.

Ta odločitev je bila poverjena železničarjem po konferenci med njihovim predsednikom G. M. Harrisonom in predsednikom Rooseveltom.

Harrison je obžaloval, da njegova organizacija ni ima druge poti, dočim je predsednik Roosevelt izrazil upanje, da bo mogoče stavko preprečiti.

Vsled Rooseveltovega priporočila bo Harrison konferiral z Johnom J. Pelleyem, predsednikom Zveze ameriških železnic, ter bo skušal doseči soglasje.

Glasovnice bodo že 15. februarja v rokah železničarjev. Predno bo znan izid glasovanja, bo poteklo trideset dni. Pa tudi če se odločijo za štrajk, ne bodo takoj zaštrajkali, pa vsled posebne postave, ki določa, da mora od napovedi pa do izbruha železničarskega štrajka poteči šestdeset dni. V tem času poseže običajno vlada vmes ter pobota nasprotujoči si stranki.

Harrison je rekel, da so železničarske bratovščine že lanskega maja zahtevale za svoje člane plačane počitnice, pa je bila njihova zahteva zavrnjena. Vsak železničar, ki je gotov čas v železniški družbi, naj bi imel vsako leto dva tedna plačanih počitnic.

Nemiri na Norveškem

V nekaterih krajih severne Norveške so se prebivalci dvignili proti nacijski vladi Vidkuna Quislinga. V nekaterih krajih je prišlo celo do pouličnih bojev. Več sto demonstrantov je bilo aretiranih.

V Alesundu so se spopadli meščani in Quislingova mladina. Padlo je več strelov in več ljudi je bilo ranjenih.

Zvezda Japonske odvisna od Nemčije

Brez nemške zmage v Evropi Japonska ne more vresničiti svojega velikanskega programa in v Aziji vpeljati novi red. Usoda Japonske je sedaj nerazvezljivo spojena z usodo Nemčije. Samo s popolno zmago Nemčije v Evropi se more Japonska izmotati iz zagate, v katero so jo spravili njeni militaristi v zadnjih treh letih.

Ako Nemčija izgubi vojno, jo bo izgubila tu di Japonska, kajti v tem slučaju se bodo mogle za njo pobrigati Anglija, Rusija in Združene države.

Proti tem trem državam in obenem proti Kitajski se Japonska na noben način ne bo mogla braniti. Vsled tega se bo morala zopet umakniti na svoje tesne otoke, ki jih je imela, predno je pričela misliti na svoj razmah na škodo Kitajske.

Kontrola nad japonsko industrijo

Japonska poslanska zbornica je uveljavila več drastičnih odredb za najstrožjo kontrolo japonske industrije.

Franciji bo zmanjkalo kruha marca meseca

Po konferenci s predsednikom Rooseveltom je rekel francoski poslanik Gaston Henry-Haye časnikarjem, da bo Francija po 15. marcu brez kruha. Poslanik je predsednika Roosevelta ponovno prosil, naj dovoli poslati več živeza v neokupirano Francijo, ki mora poleg normalnega števila prebivalstva preživljati še tri in pol milijona beguncev.

Poslanik ni povedal, če ma je predsednik kaj obljubil ali ne.

Aretiran

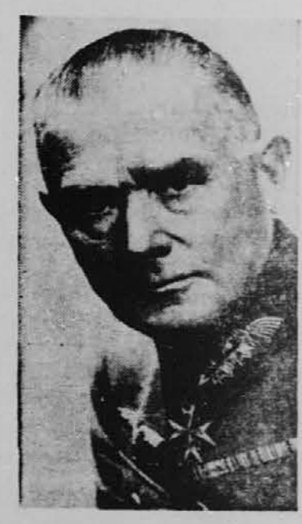

Maršal Werner von Blomberg, bivši vrhovni poveljnik nemške armade, je bil z mnogimi drugimi visokimi častniki aretiran in se nahaja v "domačem" zaporu. Pred tremi leti ga je Hitler odstavil, ker ni odobraval, da bi se Nemčija zvezala z Italijo.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly $6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado $6.—; za pol leta $3.—; za četrt leta $1.50. — Za New York za celo leto $7.—; za pol leta $3.50. Za inozemstvo za celo leto $7.—; za pol leta $3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

Telephone: CHelsea 3—1242

MUSSOLINIJEV VPLIV GINE

Po Italiji govore: — Dva fašista je lahko dobiti, enega samega pa strašno težko.

Če je prejšnja leta naletel Italijan na tujca, kateremu je lahko zaupal, je kaj kmalu začel kritizirati vlado in se pritoževati nad strankino disciplino, smešnimi paradami, ki odraslim že presedajo, nad izrabljanjem dežele in rastočim vplivim Cianove družine. Nad Mussolinijevim gobezdanjem se je zgražal in nad njegovim komedijanstvom. Kakorhitro je pa pristopil še drugi Italijan, je bilo konec zmerjanja. Oba sta začela peti Mussoliniu slavo, kajti drug drugemu nista zaupala.

Bili so pa časi, ko je bil Mussolini v Italiji zelo priljubljen. Povprečnega Italijana so njegovi govori kar omamljali. Ljudske mase so se dale prepričati, da svet z občudovanjem motri uspehe nove Italije, da smatra Mussolinija za največjega moža sodobnosti ter da je evropska politika diktirana iz Palazza Venezia. Vse to je prijalo laški ošabnosti.

Leta 1935 je pa zadal Mussolini svoji priljubljenosti prvi močan udarec. Začel je z Abesinci vojno, kar Italijanom nikakor ni ugajalo. Lah po svoji naravi namreč ni bojevit, in ga v tem pogledu vsa fašistična vzgoja ni mogla spremeniti. Dučejeve imperijalistične sanje niso prav v nobenem skladu z mišljenjem preprostega človeka.

Sicer je bila pa Italija že pred izbruhom svetovne vojne v zelo slabem finančnem položaju. Razkošne palače, izsuševalna dela, najmodernejše ceste in druge gradnje so požrle silo denarja. Razni agrarni poskusi se niso obnesli. Navzlic najstrožjim deviznim postavam je lira pešala od dne do dne. Težki davki so tlačili prebivalstvo.

Mussolini je zmagal na abesinskem bojišču, kar pa ni bila nobena junaška zmaga. In poleg tega ni premagal nezadovoljstva v domači deželi.

Abesinska vojna je bila draga; izgube so bile velike. Več tisoč Lahov je še po povratku v domovino podleglo tropičnim boleznim, proti katerim je bila vsa zdravniška znanost brez moči.

Italija ni nikdar žela sadov zmage. Mogoče bi jih, pa ji je manjkalo sredstev za izkoriščanje abesinskih naravnih zakladov.

Drugi udarec je zadal Mussolini svoji priljubljenosti, ko se je približal Nemčiji. To je storil iz golega sovraštva do Anglije, ki mu je nagajala tekom abesinske kampanje.

Hitler ni bil Mussoliniju nikdar prav posebno povšeči. Ko se je spomladi leta 1935 prvič sestal ž njim v Stressi, je zašepetal svojim spremljevalcem: "Non mi piace" — "Ne ugaja mi".

Ta njegova opazka je šla kakor blisk po Italiji. Sčasoma se je seveda moral Hitlerju privaditi.

Pripomniti je treba, da ni Lahu noben narod tako odvraten kot mu je nemški. V narodu namreč še vedno žive stari spomini. Današnji Nemec se pa zdi Italijanu preošaben in presirov.

Leta 1937 je odličen fašist med štirimi očmi zaupal tujezemskemu časnikarju: — Mi nismo tako dobro organizirani kot so naprimer Nemci. Kaj hočete, južno od Rima sploh ni več fašistov. . . Zveza s Hitlerjem je težka obremenitvena preiskušnja za naš narod.

Italijanski narod razume dosti manj potrebo sedanje vojne kot je razumel potrebo vojne leta 1935.

In kaj si mora zdaj misliti, kako zdaj čuti, ko prihajajo z vseh front poročila o porazih?

Ko je govoril Mussolini o nepremagljivi vojaški moči nove Italije, je lagal. Česa vsega ni v svojih tisočerih govorih natvezal in obljubil temu ubogemu narodu, ki navzlic svoji skromnosti ni bil nikdar bolj reven in bolj siromašen kot je danes.

In kaj bodo rekli Italijani, ko se bo vojna še v strašnejšem obsegu kot sedaj preselila na italijanska tla?

Mussolinijeva politika ni bila nikdar državniško hladna, pač pa le osebna in stremeča po moči posameznika. Ta politika je Mussolinija povsem odtujila italijanskemu narodu.

Italija ima še vedno kralja. Mussolini ga že skoro dvajset let ogroža, odstraniti si ga ne upa, dasi je bil to prvotni namen njegovega programa.

Zdi se, da bodo Italijani pri kralju poiskali zaščite pred poblaznelim fašističnim voditeljem.

Fordova vnuka bosta draftana

Po zatrdilu nabornih uradnikov bosta oba Fordova vnuka, sinova Edsela Forda, v aprilski kvoti na vrsti za obvezno vojaško službo.

21letni samski Benson Ford ima številko 2585, njegov brat Henry Ford II., ki se je lani poročil, bo pa meseca marca klasificiran.

Oba sta uslužbena pri Ford Motor Company.

Iz Slovenije

TRAGIČNA SMRT POD KOLESI LOKOMOTIVE.

V bližini železniške postaje na Slov. Javorniku se je pripetila nesreča, katere žrtev je postal 35 letni delavec M. Kalan, ki je bil zaposlen v železarni na Javorniku, stanoval pa je v Kamni gorici. Kalan se je usodnega dne napotil na Jesenice, da bi nakupil potrebni živež za rodbino. Ko je živila dobil, je vzel hitro pot pod noge, da bi na Javorniku še ujel osebni vlak proti Radovljici. V bližini Hafnerjeve gostilne na Borovljah je krenil v precej strm breg, da bi prišel prej na postajo. S tem vlakom bi se bil rad odpeljal domov in se z naslednjim vlakom spet vrnil na delo na Javornik.

Ko je šel po železniškem tiru, je bil v bližini, kjer se industrijski tir odcepi v tovarno, z znaki opozorjen, da se bliža osebni vlak z Jesenic. Ker pa ni vedel, po katerem tiru vozi vlak v postajo, se je umaknil na desno, potem pa spet na levo stran tira. Bil je ves zbegan. Pri tem je tako nesrečno padel, da je obležal tik pred lokomotivo, ki ga je odbijala pred seboj kakih 30 metrov, končno pa je prišel pod kolesa, ki so mu hudo poškodovala glavo in odrezala desno nogo nad gležnjem. Ponesrečenca je reševalni oddelek gasilske čete na Javorniku takoj odpeljal v bolnišnico, kjer so se zdravniki trudili da bi mu rešili življenje, toda zaman. . Siromak je kratko po prevozu v bolnišnico umrl..

SVAK USTRELIL SVAKA.

V noči na Štefanovo so slavili pri posestniku in gostilničarju Štefanu Koru na Kokolanjščaku pri Sv. Juriju ob Ščavnici domačinov god. Med gosti je bil tudi Korenov svak Tivadar iz Kamenščaka. Proti polnoči sta se Koren in Tivadar sprla. Tivadar je potem zunaj pred hišo trikrat ustrelil iz samokresa. Koren je šel pogledat kaj je, čim se je pojavil na pragu, je Tivadar sprožil samokres, ki ga je naperil proti Korenu. Hip zatem se je Koren zgrudil na tla s prestreljenim sapnikom. Poklican je bil takoj zdravnik, ki je dal prepeljati Korena v ptujsko bolnišnico. Tivadar je po zločinu pobegnil, neznano kam. Orožniki ga iščejo.

UBOJ V POČEHOVI.

V Počehovi pri Mariboru so razgrajali tesarski pomočnik Leopold Karnel in njegova tovariša A. Ribič in F. Zorko. Razbili so vrata in šipe na neki hiši, ki je last posestnika Fekonje. Vsi trije so bili vinjeni. Da brani očeta in domačijo, je stopil iz hiše sin France Fekonja, ki je prišel domov na božični dopust. V silobranu je segel po nožu in zabodel ž njim Leopolda Karneta, ki je kmalu zatem izdihnil zaradi smrtne rane. Orožniki so zajeli Fekonja, pa tudi Ribiča in Zorka ter jih po zaslišanju izročili sodišču.

TRAGIČNA SMRT VZORNEGA UČITELJA.

V Ljubljani je nedavno umrl Ivan Škafer, učitelj in šolski upravitelj v prijaznem Hotiču pri Litiji. Ob zadnjih poplavah se je vračal domov po opravljenih službenih poslih, ki jih je imel na ruskem načelstvu v Litiji. Moral je iti po skoraj do kolen preplavljeni banovinski cesti ter se pri tem prehladil in dobil pljučnico, nakar je po nastopivših komplikacijah izdihnil svojo plemenito dušo v oskrbi pri svojcih v Ljubljani.

Star je bil šele 35 let in samski.

Ivan Škafar je nastopil prvo službo po maturi za nekaj časa na barjanski šoli, nato je služboval nad 7 let v Tomišlju, odkoder je bil po službeni potrebi premeščen na Vače, kjer je ostal 3 leta. Nato si je izbral za svoje službeno mesto idilični Hotič, kjer je zastavil vse svoje sile in znožnosti za prospeh šole. Bil je vnet zbiratelj narodnih umetnin. Kratkomalo je bil povsod agilen in na mestu. Z očetom železničarjem sta si od ust pritrgovala prihranke da sta si postavila lično hišico na Cesti v mestni log v Ljubljani, kjer bi tudi sam Ivan nekoč po upokojitvi imel svoj lastni krov. Usoda pa mu je odločila drugače.

SMRT ZASLUŽNEGA MOŽA.

Po daljši bolezni je tik pred Božičem zatisnil svoje oči v Trbovljah Pavel Krulej v starosti 85 let. Ž njim se je poslovil mož starega kremenitega kova, ki vedno bolj izginjajo iz naših vrst. Po rodu iz Gotovelj pri Žalcu se je po končanih študijah posvetil poštni upravni službi, ki jo je vršil nekaj let v Žalcu in Slov. Gradcu, nakar je bil kot znan izborem uradnik imenovan za poštarja na pošti v Trbovlju. Z izredno vestnostjo in redko požrtvovalnostjo je vršil težko in odgovorno službo celih 34 let. Pokojni se je z zavidanja vredno marljivostjo predal le svojemu delu, ki ga je v najtežjih časih moral čestokrat opravljati sam.

V službi je bil znan kot izredno korekten, natančen proti vsakomur, ljubeznivo postrežljiv in vedno uslužen. Po značaju je bil mož blagega srca, globoko narodno zaveden ter življnsko skromen. Poleg službe je živel edino svoji ljubljeni rodbini, gospej Ani, s katero sta še nedavno obhajala zlati zakonski jubilej in sinovoma Pavlu in Vojteku, že obema v uglednih socialnih položajih. — Pokojnemu naj bo lahka domača gruda!

TRAGIČNA USODA MLADE DIJAKINJE.

Pred nedavnim je prispela v Maribor iz Gospiča na obisk k svoji sestri — soprogi kapetana — mlada, komaj 18 letna dijakinja Darinka Rajčevič. Deklici se je mesto dopadlo, pa je uživala svoj obisk z vsem svojim mladim srcem. Naenkrat pa jo je zadela strahovita usoda. Zbolela je na možganih ter se ji je omračil um. Sestra in svak sta morala poklicati reševalce, ki so nesrečnico prepeljali v bolnišnico, kjer so jo imeli v zamreženi postelji. Dijakinja je odklanjala vsako hrano ter je v par dneh shujšala skoraj do okostja. Povrhu tega je zbolela še za pljučnico, ter je končno podlegla bolezni. Iz Gospiča je prispel njen brat, ki je uredil vse potrebno za prevoz trupla v domači kraj.

MRTVEC NA BRODU.

Starček Anton Stupan s Pobrežja je bil namenjen v mesto. Prišel je do broda, pa se je onesvestil. Par trenutkov za tem je starček izdihnil. Zadela ga je kap.

SREČA V NESREČI.

Na križišču Aleksandrove ceste in Sodne ulice v Mariboru, je zavozil neki avtomobilist na sveti večer v mestni avtobus, ki je bil poln potnikov. K sreči ni bilo hujših posledic. Zadnji del voza je nekoliko poškodovan. Za dotičnim avtomobilistom, ki je izginil, poizvedujejo.

Povodenj uničila ozimino

V dalenjem delu Madžarske, kot je bilo že poročano, je Donava preplavala več stotisoč akrov najrodovitnejše zemlje. Vsa zimska pšenica je uničena.

Vsled povodnji bo najbolj prizadeta Nemčija, ki je kupila vsako leto od Madžarske nad sto milijonov bušljev pšenice.

Donava je bila zmrznjena. Po naročilu oblasti so letalci z bombami razbili led. V dolnjem teku so se vsledtega nagrmadile ogromne ledene plošče. Voda se ni mogla odtekati, vsled česar je prestopila bregove.

Sedanja povodenj je najhujša izza leta 1876. Kakšnih petnajst tisoč oseb je moralo pred naraščajočo vodo zapustiti domove in vso svojo lastnino.

SOVJETI V LITVI.

Sovjetsko-litavska vlada je temeljito preosnovala staro litvansko sodstvo. Za vse kazenske zadeve, ki še niso rešene pred sodišči, velja odslej sovjetsko kazensko pravo. V bližnji bodočnosti bo stopilo v veljavo tudi državljansko pravo Sojetske Rusije. Najvišje sodišče in apelacijska sodišča so ukinjena. Notarji so postali državni uradniki. Ječe, ki so bile doslej pod upravo pravosodnega ministrstva, so pod sovjetsko oblastjo prišle pod upravo komisarja za notranje zadeve.

ROOSEVELTOV OSEBNI POSLANEC V LONDONU

Harry Hopkins, osebni odposlanec predsednika Roosevelta, prihaja iz angleškega vnanjega urada v spremstvu vnanjega ministra Anthony Edena.

BLAZNIKOVA
Pratika
za leto 1941
Cena 25c
s poštnino vred.
KNJIGARNA
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Najboljši prijatelj
v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA PODPORNA USTANOVA

Sprejema možke in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000

PREMOŽENJE: $8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Peter Zgaga

Gospodar je rekel lenemu in domišljavemu služabniku:

— Če bi te mogel kupiti za tak denar, kolikor si vreden, in te prodati za tak denar, kolikor misliš, da si vreden, bi salamensko dobro kupčijo napravil.

— — —

Na veselici je ves večer opletal za njo.

Ona je bila lepa, mlada in ponosna, on pa izžet duševni in telesni slabič.

Spretno se mu je izogibala, in ko jo je prosil za ples, ga je zavrnila z izgovorom, da jo glava boli.

In res je bilo v dvorani neznosno zatohlo in vroče.

Za par trenutkov je stopila na balkon, pa glej ga zlomka, pri priči je bil za njo.

Zastavil ji je pot in začel jecljati:

— Gospodična, usmilite se me. Saj vidite, da bom skoprnel od same brezmejne ljubezni do vas. Eno samo besedico mi recite, pa bom potolažen. Nič več kot eno samo besedico.

Ona ga pogleda od glave do nog in reče prezirljivo:

— Osel!

— — —

Saj nič ne rečem, prav ugaja mi moj zaročenec, — je pravila nevesta svoji prijateljici. — Visok je, močan, najboljši let, prijazen in dobro zasluži. Samo nekaj me moti. Tako majhne oči ima. Včasi se mi zdi, kot da bi vedno napol mižal.

— Kar vzemi ga, — ji je svetovala prijateljica, — boš videla, kako bo začel po nekaj tednih debelo gledati.

— — —

— Ves obupan sem, — je tarnal rojak prijatelju. — Ne vem, kje se me glava drži.

— Čemu obupuješ?

— Zaradi dolgov.

— Ne bodi tako neumen, — je svetoval prijatelj. — Po meni se ravnaj. Tudi jaz imam dolgove, pa se vsledtega nič ne razburjam. Zaradi mojih dolgov naj ubupujejo in naj se razburjajo moji upniki.

— — —

— Kam si namenjena? — je vprašal mož ženo.

— V beauty parlor. Za dva dolarja se izplača.

— Mogoče bi kaj več zaleglo, če bi dala štiri.

— — —

Angleži so v zadnjem času dobili velikega zaveznika.

Ne pomaga jim sicer ne z orožjem, ne z besedo. Pomaga jim pa z vročo željo: — Bog vam daj užugati Hitlerja!

Ta njihov zaveznik je Benito Mussolini.

— — —

Bila je tako nesrečnega obraza, da se do petintridesetega leta ni mogla oddati. Takrat se ji je pa usmilil že prileten pečlar, ki ga je narava z vsem drugim obdarila, samo z lepoto ne.

— Ja, ta dva sta pa kot ustvarjena drug za drugega, — so govorili ljudje. — Bog se ju usmili, grda sta ko greh!

Po enem letu mu je rodila otroka. Nebeško lepega otroka. Ljudje se niso mogli načuditi in so slednjič odločili, da jima je otroka štorklja prinesla.

— — —

In tako smo pripomnili v februar, najkrajši mesec. Snega je precej, še več pa mraza, toda opoldansko sonce ima že svojo moč. Dasi je še daleč, se nam vseeno bliža pomlad, kar ni tako brez pomena v naši življenski jeseni.

Kratka Dnevna Zgodba

CONRAD:

Pod širokim sombrerom

Stari Krajan je jezdiv preji od Chokija v Santo Rado. er si bo kupil petroleja in mi in bo nekaj denarja vložil v nko. Že sedem 'et biva v okiju. Takrat je bil prišel kaj, da bi poiskal svojega si, ki je bil nekega večera v n Franciscu zaloputnil vrata seboj in se ni nič več vrnil mov. Čez šest tednov kasne je oče dobil dopisnico iz San Rada. Na njej je bilo napino: "Tudi brez dela, se da žiti. Najlepše pozdrave. Rert."

Spočetka je stari Krajan prekal ves Santo Rado, vsa okoka naselja in pol prerije, kokor je to v preriji sploh mboče toda polagoma je izgubil sakršno upanje, da bi še kdaj šel svojega sina.

Okorelo in brez misli sedi na rojem konju in se prepušča ogovemu gibanju. Bližata se i od onih skupin mareličinih reves, ki so v nedogledne orju prerije kakor nekakšni oki. Mareličinih dreves se ija divja trta, otok je povsem prodiren. Krajan se usede na krajek v seneo, z rokami se slanja na tla in ima iztegnje noge. Nekaj časa uživa prepi hlad. Potem še enkrat poipa, kje ima denar, ki ga ima hranjenega v velikem naprsem žepu, z roko si obriše pot iz či in začne nabirati jagode, olikor jih je v bližini. Konj muka listje z dreves. Mahona pa preneha in sune z glavo kvišku. Krajanu je čudno in mu zagomazi po hrbtu, vendar se ne upa, da bi se ozrl.

Medtem, ko z levico mirno še lalje trga jagode, skuša desnico počasi približati samokresu, ki ga ima na pasu. Glas za hrbtom pa mu tiho pravi: "Stoj" Krajan se sunkoma okrene. Ondi stoji moški, drže v roki majhen samokres, v drugi pa črn eldoradski sombrero. Obraz mu je od sonca skoraj črno opaljen. "Prosim, da daste denar," pravi mirno. Krajan čuti, ko da tujec gleda na njegov naprsni žep. Počasi si odpne suknjič in mu pomoli bankovec.

Tujec se pokrije s sombrerom in se približa. Skloni se, da bi mogel vzeti bankovec v roko. Krajan pa, ki mu je nenadoma, ko da je ves čvrst in mlad, šine kvišku in zgrabi tujca za noge. Strel se sproži, krogla sfrči tik mimo Krajanovega hrbta. Tujec izgubi ravnotežje in telebne naprej. Nenadoma ugrizne stari Krajan z vso silo fanta v roko, ki zaječi in izpusti samokres. Toda njegova levica je še prosta, prsti se skrčijo v pest, ki silovito udari Krajana po glavi. Ta se počasi zlekne med jagode.

"Ti stara mrha!" zatuli tujec in hoče planiti na noge, toda starec je že pri sebi. Ves rdeč v obraz poklekne in pomeri s samokresom na tujčevo glavo, čigar obraz se nenadoma zjasni. Krajan se ves sopihajoč vrže fantu na prsi, zgrabi ga za vrat in drži samokres na njegovem senci. Pri tem kriči nenehoma z vreščečim glasom. "Ti baraba! Potepuh! Da napadeš mene, starega človeka! Ti, — ti — ime mi povej. Kako se pišeš, mi povej! Ime!" Tujec vrže glavo vznak, nato odpre oči, zastrmi kvišku in zašepeče: "Robert Krajan."

Stari Krajan sedi povsem nepremično. Dozdeva se, ko da prisluškuje petju ptičev, ki se skrivajo v listju mareličinih dreves. Nato vstane in pristopi k svojemu konju. Odpne sedlo, poseže s svojo žuljavo roko vanj in vzame kruh, klobaso in žganje. Pristavi steklenico k ustnicam in napravi dolg požirk. Nato položi steklenico kraj sebe in pravi tiho:

"Robert, ali se še spominjaš starega žagarja, ki ti ga je bil tvoj oče naredil iz škatle za smotke? Če si dal igračo nad lonec z vrelo vodo, je sopara zavrtela kolesce, možiček se je začel pregibati in je žagal in žagal. Ali še veš?"

Robert se je sklonil proti očetu in ga je pogledal. Ustnice se mu začno pregibati, vendar še ni nobene besede slišati. Nato položi roko očetu na pleča, prime ga in malce potrese. Potem ga hipoma izpusti:

"Jej in pij!" pravi oče mirno. "mislim da si lačen." Robert pregrizne kruh in klobaso. Če ima konja, ga vpraša oče. "Tam za drevesi je." pravi Robert in doda: "Ne morem več jesti."

"Še košček klobase in požirek žganja vzemi," reče oče. Robert poslušno vzame klobaso in pristavi steklenico k ustnicam. Roke mu drhtijo. "Potem bova pa odjezdila," se oglasi oče.

Robert izgine v senci dreves. Stari Krajan pa mora iti precej daleč okrog otoka, da najde svojega konja, ki stoji v visoki travi in dremlje

"Hoj, rjavec!" zavpije, ko dvigne konj glavo. Nato ga prime za grivo in mu zašepeče v uho. "O, to veselje! To veselje! O, ti moj ljubi Bog!" Ko sedi v sedlu, se prikaže Robert na konju izza drevesa. Na glavi ima širok sombrero in lice mu je zasenčeno. Vendar je videti, da se po vsem telesu trese. Počasi jezdita oba skupaj po tihi, dihteči preriji, ki je zaradi množice kresnic ko eno samo plamteče morje.

Nemčija Bolgarski zopet stavi zahteve

Po poročilih, ki so prišla v London, se je bolgarski poslanik v Berlinu polkovnik Parvan Dragonov vrnil v Sofijo z novo nemško zahtevo, da se Bolgarska pridruži državam osišča.

Diplomatski krogi so mnenja, da se bo sedaj Bolgarska, bodisi še pod sedanjo, ali pa pod prihodnjo vlado vklonila nemškim zahtevam.

Isti viri zatrjujejo, da je bolgarskih voditeljev, ki so naklonjeni Rusiji, premalo, da bi mogli zabraniti vklonitev Bolgarske pred Nemčijo in da bo vsled tega postavljen kabinet, ki bo boli naklonjen Nemčiji.

V zvezi s tem se omenja Ivan Bagrianov, ki je zelo prijazen do Nemčije in ki je odstopil kot poljedeljski minister, kot naslednik sedanjega ministrskega predsednika dr. Bogdana Filova.

Dvomljivo je celo, če bi se Rusija ganila, ako bi Nemčija zasedla Bolgarsko in tudi Turčija ne bi storila ničesar, dokler ne bi bila sama dejansko napadena.

Iz teh razlogov bo Nemčija v najkrajšem času najbrže pričela prodirati proti Solunu z izgovorom, da ima tam Anglija svojo letalsko postojanko.

ČE ŠE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ:

da so v Rusiji zgradili novo železniško progo, dolgo 144 km od Tule do Suničičev;

da so krokodili na reki Agusna Filipinih prekucnili čoln z 18 domačini ter vseh osemnajst ljudi raztrgali in požrli;

da je angleška vlada določila stalne cene za kruh in moko;

da so prometne nesreče v Angliji od začetka vojne do danes zahtevale 11.500 človeških žrtev;

da je Italija zaradi štednje s premogom ustavila 44 osebnih vlakov;

da v Kanadi gradijo osem tvornic za ladijske topove;

BOLEČINE V KITAH NAGLO ODSTRANJENE

Nikar po nepotrebnem ne prenašajte bolečin v kitah. Na tisoče ljudi je bilo nepričakovano rešenih revmatičnih bolečin, bolečin v kitah in zgibih s priprostim drgnjenjem s Pain-Expeller-jem. To nenavadno zdravilo naglo pomaga. Do sedaj je že bilo prodanih nad 17 miljonov steklenic. Kupite Pain-Expeller. Zahtevajte Pain-Expeller s sidrom na steklenici.

SLOVENIAN 124

Sovjetska vojaška moč

Ob priliki Molotovljevega obiska v Berlinu, so objavili nemški listi več člankov o Sovjetski Rusiji in njeni vojaški moči. Pričujoče misli posnemamo po članku "Ruska oborožena moč" v nemškem praškem listu "Der Neue Tag."

Bliža se čas, ko se bo kontinentalna Evropa združila okrog osišča Berlin—Rim v mogočen celinski blok. Vedno bolj v ospredje stopajoče približevanje Sovjetske Rusije temu bloku, ki je bilo svetu znova demonstrativno prikazano z Molotovljevim obiskom v Berlinu, ne pomeni samo velikega političnega in gospodarskega porasta Nemčije in Italije, temveč tudi razširitev proti Angliji naperjene fronte.

Angleži, ki so pošiljali svoje vojaške misije v Moskvo, so obupali nad vojaško močjo Sovjetske Rusije. In ta moč je velika. Mi Nemci to vemo iz dni, ko smo se morali v svetovni vojni z vsemi silami upirati ruskemu valjarju. Potem smo doživeli, kako je šla ta vojska skozi krize, ki so jo do temeljev pretresle.

Pozneje smo pa zopet lahko opazovali, kako se je ta vojska vzporedno z zunanjepolitičnimi uspehi Sovjetske Rusije začela krepiti in kako dela z veliko vdanostjo ter z železno marljivostjo, da bi bila čim bolj izpopolnjena in oborožena. Ravno v zadnjem mesecu je izšlo več uredb, ki imajo nalogo, utrditi notranjo disciplino kot osnovo vsake oborožene sile. Odstranitev političnih komisarjev in postavitev nadomestnih poveljnikov za politično delo podrejenih vojaškemu vodstvu, je najpomembnejša med novimi odredbami. Toda tudi zopetna uvedba pozdravljanja, uvedba šarž za oficirje in podoficirje, uvedba znanjih znakov za oficirje in podoficirje, so znaki, da je Sovjetska Rusija zopet zavila na pot starih, preizkušenih, v vseh državah veljavnih pojmov o vojaški vzgoji ter nadrejenosti v vojaštvu.

Dokazi za vojaško moč Sovjetske Rusije so razsežnost njenega prostora, bogastvo sovjetskih surovin in neizmerna ljudska množica. Ruska razsežnost je bila že večkrat njena najboljša obramba. Bila je celo Napoleonu v pogubo. Nadalje ni treba Sovjetom skrbeti, da bi morali iz drugih držav dobivati za vojsko potrebne surovine. Vs imajo doma: premog, rude, nafto. Prehranjevalna politika spričo naravnega bogastva pri dobri organizaciji ni težka. Dovolj žita lahko pridelajo doma, dovolj živine se lahko pase med Vzhodnim morjem in Tihim oceanom. Ljudi za vojaštvo jim ne primanjkuje, saj imajo milijone in milijone, ki lahko nosijo orožje, drugi ga lahko kujejo, tretji pridobivajo surovine in pripravljajo hrano.

Velikost sovjetske armade je težko zajeti v številke. Ne bo napačno, če pravimo, da ima Sovjetska Rusija v mirnem času 1,800,000 mož brez Čeke (tajna policija) in obmejnih straž. — V vojni lahko mobilizira 11,000,000 mož. V mirnem času ima 100 pehotnih in 32 konjeniških divizij. Pehotne divizije so združene v 23 armad konjeniške pa v 7 armad. Vsaka divizija ima tri polke, ti pa se dele v 14 manjših osnovnih enot (četa strelcev, strojniška četa, spremljevalna, artilerijska četa, poročevalci, izvidniki, protiletalska obramba, pionirji protiplinska obramba, gospodarske, sanitetne in veterinarske enote,, klub za politično propagando, itd.) Konjenica ima v sovjetski vojski še vedno važno mesto. Zadnje čase je začela napredovati motorizacija pri vseh vrstah orožja. Nekatere divizije so že motorizirane. Armada razpolaga z 10 tisoč oklopnimi vozovi.

Na letalstvo (okoli 6000 letal prve in 5000 letal druge linije) so Sovjeti posebno ponosni. Pravijo, da imajo v svojih bombnikih ostro napadalno orožje, z lovci pa so zadostno zavarovani pred sovražnimi letalskimi napadi. Sovjeti so prvi uvedli padalce in v številnih manevrih preiskusili njihov pomen. Sovjetska vojna mornarica je pomembno povečala svoja pomorska oporišča s priključitvijo baltških držav ter finskega ozemlja. O sedanjem stanju sovjetskega vojnega brodovja je le malo znano. Baje bodo zgradili tri 35-000 tonske bojne ladje. Ena bi morala biti kmalu spuščena v morje. V načrtu imajo sedem 8000 tonskih križark; dve sta že dve leti v službi. Sicer pa imajo le starejše vrste bojnih ladij. Boljše je stanje manjših ladij, rušilcev in podmornic. Podmornic imajo 160; tonaža vseh sovjetskih podmornic znaša 80,000 ton.

Preskrba vojske s potrebnim orožjem in municijo je bila že spočetka cilj vseh sovjetskih petletk. Ob sodelovanju tujih inžinirjev in pri izrabljanju tujih patentov je nastala v Sovjetski Rusiji velika oboroževalna industrija. Središče te industrije je daleč od meje tam med Uralom in Altajem. Daljnovzhodna armada si je zgradila lastno oboroževalno industrijo. — S še nedograjeno dvotirno sibirsko železnico naj bi bila vpostavljena zveza med sovjetskima armadama na Daljnem Vzhodu in v Evropi. Za predvojaško vzgojo skrbe v političnih mladinskih organizacijah edine, to je komunistične stranke.

Tako slikajo Nemci sovjetsko vojaško moč ob priliki Molotovljevega obiska v Berlinu. Praktično pa se je pokazala ta moč sovjetskega orožja in sovjetskega vojaštva v vojni s Finsko, ki nam je še vsem živo v spominu.

DESET PARAGRAFOV ZAKONSKE ŽENE

Pri ameriškem sodišču za ločitve zakonov je vzbudilo pozornost deset paragrafov zakonske žene, ki naj bi se jih držal mož, ki bi hotel biti deležen njene milosti.

Gospa Peachkokova je namreč vložila tožbo za ločitev zakona pri sodišču v Minneapolis, Minn. in sicer zato, ker je mož grdo ravnal ž njo. Peachkok pa ni podoben možu, ki bi si lahko dovolil grdo ravnanje z ženo, saj je ona precej močnejša od njega. Zato je skušal sodnik dopovedati ženi, naj tožbo umakne in se pobota z možem. Žena se je dala naposled prepričati, da bo tako še najpametneje. Toda določila je pogoje, pod katerimi je bila pripravljena pobotati se z možem.

Pogoji so obsegali deset, lahko bi rekli paragrafov, ob katerih se človeku, zlasti pa zakonskemu možu, ježe lasje na glavi. Glase se namreč:

1. Izročitev vse plače, s katerim denarjem bo žena ravnala kakor bo hotela, možu bo pa dajala nekaj za cigarete.

2. Pot z dela vodi vedno naravnost domov. Mož se ne sme nikjer ustaviti, zlasti pa ne v krčmi, niti nikjer drugje, kjer bi lahko kaj zapravil.

3. Če gre zvečer z doma, mora vedno vzeti s seboj ženo.

4. Če bi žena kdaj ne hotela z možem zdoma, mora mož ostati doma pri nji in poslušati radio.

5. Nobenega denarja si ne sme mož izposoditi od prijateljev brez ženine vednosti, pa tudi le v izjemnih primerih.

6. Doma mora mož pomagati pri gospodinjstvu in opravljati vsa težja dela.

7. Prijeti mora za vsako delo, ki ga žena od njega zahteva.

8. V prostem času se ne sme več valjati po divanih.

9. Ne sme več govoriti o svojih tovariših iz pisarne in tarnati koliko ima tam dela.

10. Če bi kršil katero teh zapovedi odnosno prepovedi, bo zakon ločen po njegovi krivdi.

Mož je te paragrafe v dveh izvodih prečital, potem pa izjavil, da se raje loči od žene.

POMANJKANJE MOKE IN SLADKORJA.

V Celju že nekaj dni primanjkuje krušne moke in sladkorja. Prebivalstvo je precej razburjeno, ker to pomanjkanje nikakor ni utemeljeno. Zato so naprošeni pristojni činitelji za odločne ukrepe, da se tako docela nepotrebni nedostatki čimprej odpravijo.

DARILNE POŠILJATVE
v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

V DINARJIH

100 DIN	$ 2.00
200 DIN.	$ 3.95
300 DIN.	$ 5.75
500 DIN.	$ 9.00
1000 DIN.	$17.50
2000 DIN.	$34.00
5000 DIN.	$82.50

V LIRAH

50 LIR	$ 2.85
100 LIR	$ 4.85
200 LIR	$ 9.20
300 LIR	$13.50
500 LIR	$21.75
1000 LIR	$43.00
2000 LIR	$85.00

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neredno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po CABLE ORDER, za kar je treba posebej plačati

$1.—.

Vsled razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
:: : POTNIŠKI ODDELEK : ::
216 West 18th Street, New York

PESMARICA
"Glasbene Matice"
Uredil dr. Josip Čerin
Stane samo $2.—
To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

ZGODOVINSKI ROMANI

SVETOVNOZNANEGA POLJSKEGA ROMANOPISCA

Henrika Sienkiewicza

PO POSEBNI CENI

KRIŽARJI
I. in II. zvezek, broš. . . . $3.75

MALI VITEZ
Vezano $3.25

NAROČITE PRI:

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York

Pošljite nam
$1
in mi vam bomo pošiljali
2 meseca
"Glas Naroda"
in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations
(V angleškem jeziku)
RECEPTI VSEH NARODOV
Stane samo $2.—
☞Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani☜

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street, New York, N. Y.

MOŽ SIMONE

:—: ROMAN :—:

Francoski spisal: CHAMPOL. — Preložil: LEVSTIK.

13

"V tem, če gre mlado dekle obiskat svojo teto, ni ničesar nespodobnega," je dejal gospod d'Avron, ki je bil čimdalje bolj za to. "Kajti Eleanor je navzlic vsemu njena teta. Ceio neprimerno je bilo, da nismo mislili na to zbližanje že prej."

Plul je s polnimi jadri v lepo deželo sanj. In kakor je gledal stvari sedaj, so se obračale druga za drugo.

"Leta in nesreče izpreminjajo človeški značaj," je govoril. "Jaz sem sam bil včasi bolj neprijazen in vročekrven nego dandanašnji, in priznati moram, da Eleanor ni kriva vse ga. Sovražila me je zato, ker je jaz nisem mogel več trpeti. Morda sem bil krivičen proti nji. So neznosne ženske, ki imajo zelo plemenite lastnosti. Kdo ve, če ne bo srečna, ko zagleda toga otroka, in če Simone naposled še ne vzljubi!"

Zdaj ni zrl več samo bližnjega uspeha, temveč v daljni bodočnosti tudi — dediščino.

Pustili so mu tolažbo te poslednje nade, kakor puščamo brezupno bolnemu, da sreba hrano, ki mu ugaja. Ko ga je videla gospa d'Avron tako polnega zaupanja, so tudi nji usahnile solze.

Obadva sta bila videti že malodane pomirjena, ko je Simona pogledala na uro in se spomnila, da je prišel čas obeda.

Gospa d'Avron se je uprla.

Bila je že iz tiste šole, kjer nesreča ni mogoča brez zunanje dramatike in kjer človek na dan svojega poloma ne more ostati brez živčne krize, par omedlevic in ne da bi nenadoma obolel. Misel, da naj sede k mizi, jo je razburila v dnu njenih nazorov o spodobnosti.

Toda Simona je silila vanjo.

"Zaradi služinčadi je treba, da obedujemo. In potem je treba prižgati božično drevesce — zaradi otrok."

Ponosno je dvigala glavo, zatajno odločena, da hoče nositi svoje breme, ne da bi pokazala njegovo težo. Ko so odhajali v obednico, se ji je približal Osmin.

"Ali veste, kaj mislim?" ji je šepnil v uho.

"Vas ni lahko ugibati, gospod Osmin."

"Mislim si, da — ako boste nadaljevali tako, ne oziraje se na upor vaše lastne volje, na vaše težave in napore — videti se mi hoče, da ste zmožni doseči uspeh."

* * *

V začetku je premislila Simona svoj namen le v velikih potezah. Štiriindvajset ur še ni bilo preteklo, ko je že vstajalo po vrsti tisoč majhnih zaprek in neprijetnosti, ki se jih nihče ni bil nadejal.

Prvo vprašanje je bilo to, koga naj si vzame Simona za spremstvo. Pridružiti si hišno na to negotovo potovanje, je bilo neprijetno, še neprijetneje pa, zateči se k prijateljici. Deklica se je spomnila, da se v zavodu Sacre-Coeur, kjer je bila vzgojena, pogostoma prevzema spremljevanje tujestranskih gojenk, ki hočejo preživeti počitnice v krogu svoje rodbine; in ker so se novoletne počitnice že bližale, je na božično jutro, ko se je vračala od sv. maše, vprašala v samostanu, če nimajo kakšne prilike za na Angleško.

In naletela je baš na izvrstno priliko. Stara, veleugledna Miss, ki je učila v samostanu angleščino, je imela spremiti dve deklici v York in jih čez teden dni pripeljati nazaj.

"To je ravno čas, ki ga potrebuješ," je vzkliknil gospod d'Avron vzradoščen. "In tvoja teta živi v Yorksiru, kakor nalašč."

Ko je Simona nato omenila, da je odhod določen že za drugi dan, je dejal:

"Dobro! Prej ko odideš, prej se povrneš — saj itak ne smemo izgubljati časa!"

Ko se je spomnil usodepolnega roka, ni kazal več tistega obupanega obraza, kakor prejšnji večer. Ena sama noč je zadostovala, da je slabotno seme upanja vzklilo v njegovih plodovitnih možganih, vzrastlo in se izpremenilo polagoma tako rekoč že v gotovost.

"Že sedaj čutim, da bo imela Simona uspeh!" je ponavljal gospe d'Avron s tako proroškim glasom, da mu je uboga žena naposled verjela in se z lahkoto dala prepričati, da se mora vse raztajati pred njeno hčerjo, ki je tako ljubka, tako umna in tako daleč nadkriljuje vsa druga dekleta.

V zadnjem trenutku pa se je njeno mišljenje vendarle izpremenilo. Odhod se je bil pripravil s tako burno naglico, da ni bilo časa, premišljati, mučiti se in skrbeti — in ko je tistega mrzlega, poznogrudnovega jutra gospa d'Avron še v postelji zagledala Simono stoječo poleg nje v popotni obleki, šele takrat se je njena žrtev prikazala njeni duši v vsej svoji gotovosti.

"Ne!" je vzkliknila s solzami, "ne morem se vdati, da bi te pustila od sebe!"

"Človek bi si mislil, da jo pošiljamo v Indijo!" je dejal gospod d'Avron, ki se je bil ravno oblekel, da spremi hčer na kolodvor. "Saj se boste videli, predno mine teden dni!"

"Toda kaj se ji lahko pripeti v tem času!" je vzdihnila uboga žena, ali pa vlak zdrči s tira — in še bogvekaj, česar človek ne sluti. Nikoli se nisem ločila od svojih otrok. Pustite mi vsaj nje, ko sem izgubila vse ostalo. Simona!"

Na migljaj gospoda d'Avron je Simona še enkrat poljubila mater, izvila se njenemu objemu in naglo odšla.

Ta prevelika in brezumna žalost, izvirajoča bolj nego od koderkoli iz nervozne občutljivosti, ki je bila vsem jasna in znana in na katero se ni bilo ozirati, je vendarle učinkovala nanjo ter jo spravila malodane iz ravnotežja. Tudi njo je za trenotek obšla blazna misel, da velja to slovo za dolgo časa, morebiti za vedno.

Ojunačila se je, prigovarjaje si, da se kmalu vrne, naj se že izvleče kakorkoli, ko pa je pomislila, kakšna neki bo ta vrnitev, se je je lotila nova zmešnjava. Od daleč se ji je vse dozdevalo lahko in jasno. Ali je bila to tesnoba otroka, ki prvikrat zapušča stariše in se podaja v neznani svet? Mar je bila utrujenost, ali žalost te mračne in ledene ure? Ni si vedela odgovoriti, toda pešal ji je pogum.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

London pod zemljo

Po švicarskih listih, ki imajo še vedno vsakodnevne zveze z Londonom, posnemamo naslednjo sliko o življenju v bombardiranem Londonu:

Zadnja dva meseca odkar se vrše nemški zračni napadi na britansko prestolnico skoro neprenehoma ter so zlasti nočni napadi hudi in dolgotrajni, je postala podzemska železnica najbolj priljubljeno zatočišče londonskih srednjih in preprostih meščanskih slojev. Pokazalo se je, da so prošnje in priporočanja, naj ljudje ne zabašejo prostorov te najvažnejše londonske prometne žile, brez učinka. Do prepovedi se oblastva niso povzpela, ker to ni navada na Angleškem. Oblastva vedo, da bi prepoved izzvala samo hudo kri, kjer ne pomaga prošnja in priporočanje. Zdaj je to najtežji problem protiletalske zaščite, dovoliti pribežališče v podzemski železnici samo omejenemu številu prebivalcev.

Postala je nekaka navada, da so se proti večeru silne množice tlačile pri vhodih na podzemske kolodvore. Mnogo je bilo resničnih potnikov, ki so hiteli na svoja domovanja, še več pa jih je plačalo samo dva dinarja za karto, nakar so se pripravili za prenočevanje na kolodvorih v podzemlju. Množice so se tako zelo navadile teh noči v podzemlju, da so takoj prve dni začele nositi s seboj odeje in blazine, da so si postlale v kakem kotičku, prinašale pa so s seboj tudi samovarje, da so si pogrele ali na hitro skuhale kako skromno jed. Ako jih je železniška uprava izgnala s kake postaje, so se enostavno peljale nekoliko dalje ter se tam utaborile za noč. Osebje se sčasoma ni moglo več boriti s pritiskom in je gledalo samo na to, da so bili dohodi za vlake prosti.

Tako so se polagoma vdomačile cele družine pod zemljo ter si nekako priposestvovale ugodnejše kotičke ki jih je preko dne vedno stražil kak član družine. Časopisje je začelo posvečati pozornost "trogloditom podzemlja," kakor je "Daily Chronicle" krstil te prenočevalce. "Ljudje so si ustvarili, — pravi list — že nekako lestvico, po kateri ocenjujejo udobnost in varnost nekaterih kolodvorov. Hampstead je najbolj priljubljen, ker ima najgloblji predor pod zemljo. Bank pa je slabo posečen iz nasprotnega razloga."

Drugi listi takisto poročajo podrobnosti o življenju v podzemlju. "Daily Telegraph" popisuje otroke, ki delajo svoje šolske naloge tik ob tiru, spe na zasilnih postiljah ali pa z zanimanjem opazujejo vrvenje okoli sebe.

Najhujša pomanjkljivost tega prenočišča je v okoliščini, da se ne da dobro zračiti, ker podzemska železnica ni bila namenjena za prenočevanje množic, marveč samo za promet. Za prevoz ljudi pa je dosedanja prezračevalna naprava popolnoma zadostovala. Zdravniki se boje, da bi izbruhnile razne nalezljive bolezni, ki nastajajo, kjer morajo tisoči ljudi živeti tesno drug ob drugem ter vdihavati do neverjetnosti iztrošeni zrak. To je bilo tudi razlog, da so se oblastva sprva upirali navalu množic na podzemsko železnico, pa so morala končno močno popustiti v svoji strogosti. Zadnje čase je priliv občinstva v podzemsko železnico začel nekoliko pojemati, ker so se mnogi uverili, da so globoke kleti tudi dosti varne, a da se dado udobneje preurediti v zaklonišča. Mnogo pomeni tudi to, da imajo nekateri zelo daleč do javnega zaklonišča ali do podzemske železnice, zato si raje doma urede zatočišča po svojem okusu. Mora pa se priznati, da je londonsko prebivalstvo pokazalo v tej stiski izredno mnogo poguma, razumevanja za položaj in onega značilnega angleškega humorja, ki ga niti bombe niso mogle pregnati. Razen tega je Angležnepremerno samostojnejši ter ne pričakuje, da mu bo vlada postregla v vseh malenkostih. Navajen je skrbeti sam zase, zato po večini z ravnodušnostjo in med šegavimi opazkami prenaša vse nevšečnosti.

Slej ko prej se med Londončani skoraj največ razpravlja o problemu izpraznitve. Nekateri zahtevajo, naj se vlada odloči za prisilno izpraznitev otrok, starcev in mater, dočim vlada okleva in prepušča odločitev vsakemu posamezniku. Za prisilno izpraznitev bi morala vlada prevzeti polno odgovornost in ker to na Angleškem veliko pomeni, si vlada ne želi nakopavati take odgovornosti. Vendar bo s časom najbrž moralo priti do tega, kajti zaklonišča ne zadoščajo za silne množice ljudi.

Prav tako se pojavljajo predlogi, naj bi se opustilo nekoliko prog podzemske železnice, ki naj bi se potem spremenile v množestvena zaklonišča. Mnenja pa so zelo deljena. Vlada je za poskušnjo dala ljudem na razpolago pol kilometra proge v notranjosti Londona med Aldwydhem in Holbornom. Tu že od 1. oktobra dalje prenočujejo tisoči. Vsa proga je pokrita z deskami in na njih si je vsakdo pripravil ležišče, kakor je pač šlo. Nerešen problem pa je še vedno, kako urediti temeljito prezračevanje tega ogromnega zaklonišča in kako preskrbeti zadostna higienična stranišča. Zdravniki pravijo, da je to velika nevarnost, ki preti Londonu, in da se utegne zgoditi, ako se v kratkem ne najde izhoda, da bo britanska prestolnica izgubila več ljudi zaradi nalezljivih bolezni kakor zaradi nemških bomb. Vendar se doslej še ni nikjer opazil kak znak preteče nevarnosti, ki se je množice tudi same zavedajo in zato same skrbe za vzorno snago, kolikor se v takih razmerah le da.

V ČAST SI ŠTEJEMO
NAZNANITI,
DA JE
MR. EUGENE DOUVAN
v zvezi z nami v našem oddelku za investiranje.
* * *
POSEBNO POSLUJEMO S KONSERVATIVNIMI BONDI IN PREDNOSTNIMI DELNICAMI
NAŠ
ANALITIČNI
ODDELEK
je na razpolago vsak čas, da se posvetuje z investorji bodisi glede vrednotic, ki jih lastujejo, ali pa jih nameravajo kupiti—brez vsake obveznosti z njihove strani.
HOOD & CO.
40 Wall Street

STRAHOTE VOJNE
ČASU PRIMERNA KNJIGA
Spisala Berta pl. Suttner
228 strani
Cena 50 centov
Dobite jo pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 W. 18 St., New York

KAKO JE NASTALA GLASBA?

Izvor glasbe leži v temi pradavnih časov in težko bo človek dobil odgovor na vprašanje, kako in kdaj je glasba nastala. Samo v pravljicah raznih narodov nastopajo "izumitelji" glasbe. Navadno je to božanstvo, ki ga časte ljudje zato, ker jim je podarilo čudo zvoka. Tako pripovedujejo Japonci, da se je boginja solnca nekoč razjezila, ker ljudje niso častili solnca tako, kakor bi ga morali. Zato se je boginja solnca skrila v temno votlino, na zemlji sta pa zavladala tema in zima. Čez nekaj časa so se zbrali bogovi na posvetovanje, kako bi izvabili jezno boginjo iz njenega skrivališča in sklenili so očarati jo z nežnimi zvoki. Zato so izumili godbo. In ko so dosegli čarobni zvoki sluh boginje solnca, so takoj vzbudili njeno zanimanje in jo omehčali. Posledica tega je bila, da se je solnce zopet pokazalo na nebu. Tako je nastala glasba v predstavi Japoncev.

Stari Kitajci so pa zopet verovali, da je čudežna ptica prinesla ljudem glasbo z neba. Arabci pa pripovedujejo, da je v pradavnih časih padel jezdec z velblода in si ranil roko. Ko je zopet zajahal velblода, je tarnal o hudih bolečinah, in sicer z visokim glasom "ojej" in globokim "joda." To stokanje je izpodbudilo velblода k hitrejši hoji in čimbolj je jezdec stokal, tem hitreje je ubiral velblod pot. Pozneje so ti jezdeci hoteli pognati velblode. Jezdeci velblodov so bili po arabski pravljici prvi muzikanti in njim se mora svet zahvaliti za glasbo.

ŽIVALI ZNAJO TUDI JOKATI.

Nekateri naravoslovci trdijo, da preživljajo živali strah in bolest, kakor človek in da znajo celo jokati. Nekateri preživekovalci imajo solzne žleze kakor človek. Lovci pravijo, da jelen v zadnjih trenutkih tiho joče. Pesnik Lamartine je pisal v pismu o srni, ki jo je bil obstrelil na lovu, da ga je z nepopisno bolestnim pogledom in solznih oči prosila, naj se je usmili in pusti živeti. Polarni lovci dokazujejo, da znajo tudi medvedi in severni jeleni pretakati solze. Neki lovec piše:

Bili smo na Aljaski. Ob trelil sem severnega jelena; po večurnem iskanju smo končno našli ranjeno žival, skrito v globokem gozdu, kjer je čakala na smrt. V gobcu je imela pene in iz umirajočih oči so ji tekle solze. To je bil pogled, ki me je presunil v dno srca.

Neki afriški raziskovalec je baje videl jokajoče žirafe. To so zelo občutljive živali, pri katerih zadostuje le neznatna rana da začno milo jokati. Njihovo stokanje je podobno joku. Holandski guverner na Sumatri je opazoval vrsto opice, ki je vesela in poskočna, če se pa česa ustraši, ali rani, tarna tako, kakor da bi jokala. S spredn jimi tačicami si briše solze. S solzami v očeh kažeta svojo bolest tjulenj in pes.

500 NEMŠKIH IN ČEŠKOSLOVAŠKIH ŽIDOV JE 5 MESECEV BLODILO PO MORJU.

Po poročilih italijanskih listov je končana petmesečna blodnja 500 nemških in češkoslovaških židov, ki jim je neka družba obljubila, da jih bo prepeljala v Paragvaj. Ko je izvlekla iz njih mnogo denarja jih je pustila na cedilu. Med njimi je bilo 124 žena in otrok. Kot začarani so se potem brez sredstev vozili po morju od pristanišča do pristanišča, iz države v državo, pa jih nikjer niso sprejeli. Te dni je njihova ladja nasedla na nekem italijanskem otoku v Egejskem morju. Ladja je bila majhna. Plula je pod bolgarsko zastavo in pod imenom "Penčov."

Nesrečni potniki so se hoteli zateči v turško pristanišče Mersino, pa je njihova ladja, kot že rečeno, iz neznanih vzrokov nasedla v italijanskih teritorijalnih vodah. Italijanske oblasti so jih začasno naselile na nekem otoku in jim dale najnujnejšo pomoč. Tam bodo tako dolgo, dokler ne bodo dobili stalnega bivališča.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI
Koledar :: ZA LETO :: 1941
Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivosti iz vseh dob in delov sveta . . . Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasleduje svetovne dogodke.
Čitajte zanimiv članek:
"O LOVU IN LOVCIH,"
ki ga je spisal Fr. Troha.
Slovenic Publishing Company
216 W. 18th Street New York, N. Y.
Cena 50c
Vsoto lahko pošljete v znamkah po 2 ali 3 cente, če prebivate v Združenih državah.
Posebna priloga:
Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914.; EVROPA PRED SEDANJO VOJNO; EVROPA L. 1940
NAROČITE GA ŠE DANES
Slovensko-Amerikanski Koledar za l. 1941, Velika Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priročni Atlas (38 barvanih zemljevidov) — vse skupaj $1.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.
"Naši Kraji"
Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.
Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —
$1.
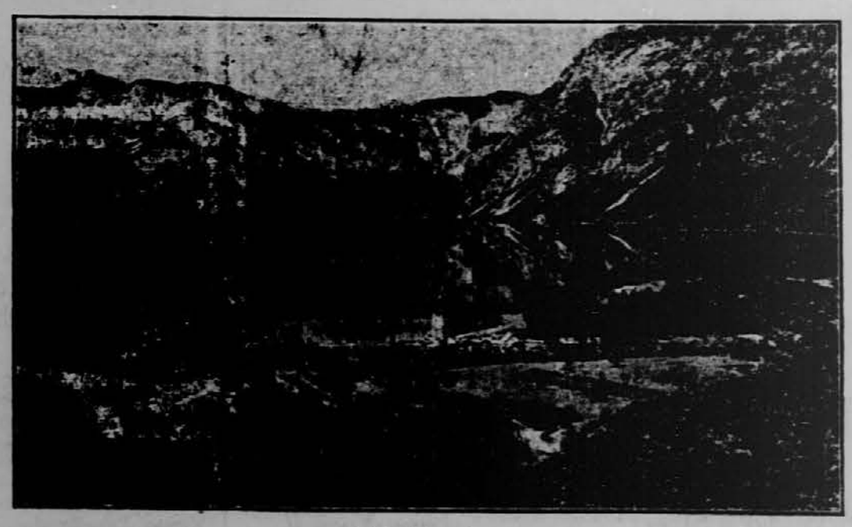
Bohinjsko jezero
KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK